

KULTURNI BAZAR©

2 0 1 7

KULTURA SE PREDSTAVI

Program strokovnega usposabljanja, 30. marec 2017
v Cankarjevem domu, Prešernova cesta 10, Ljubljana

Kulturni bazar 2017 prinaša bogat program strokovnega usposabljanja. Več kot šestdeset dogodkov v tem dnevu **omogoča udeležencem, da si program oblikujete po svojih potrebah in željah.**

Program predstavlja različne možnosti, ki jih ponuja in omogoča kakovostna kulturno-umetnostna vzgoja v vzgoji in izobraževanju, pa tudi v vsakdanjem življenju – za kakovosten, ustvarjalen in zdrav življenjski slog.

Strokovno usposabljanje namenjamo:

- strokovnim delavcem **na področjih vzgoje in izobraževanja:**
  - vrtcev, osnovnih in srednjih šol,
  - osnovnih šol s prilagojenim programom ter zavodom za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
  - glasbenih šol, dijaških domov, ljudskih univerz, ZRSŠ, CPI, ACS, CŠOD ...,
- strokovnim delavcem **iz kulture in kulturnim ustvarjalcem,**
- strokovnim delavcem **širše strokovne javnosti**, ki lahko pri svojem delu vključujete kulturnovzgojne vsebine (npr. prehrana, zdravje, otrokove pravice, okolje in prostor, šport ...);
- načrtovalcem politik in strokovnim delavcem na pristojnih **ministrstvih in državnih ustanovah**, ki v različnih resorjih skrbite za programe in projekte za otroke in mladino;
- načrtovalcem politik in strokovnim delavcem v **občinah in lokalnih skupnostih**, ki skrbite za kulturo in izobraževanje oz. družbene dejavnosti;
- strokovnim delavcem in študentom **različnih fakultet in akademij;**
- **vsem, ki vas zanima kultura in kulturno-umetnostna vzgoja.**

Program je zasnovan tako, da so vsebine zanimive za vse našete skupine strokovnih delavcev, zato tega pri posameznih dogodkih ne navajamo posebej. Ker nekateri izbirate program glede na ciljno skupino otrok in mladih, pri vsebinah, ki so namenjene otrokom in mladim, navajamo primernost z vidika starosti otrok in mladih oz. z vidika stopnje vzgojno-izobraževalnega sistema (vrtec – V; osnovna šola – OŠ ali razdelitev na vzgojno-izobraževalna obdobja: OŠ1, OŠ2, OŠ3; srednja šola – SŠ).

PRIJAVE

Udeležbo na strokovnem usposabljanju Kulturni bazar 2017 si zagotovite z e-prijavo, ki je vaša vstopnica na izbrane dogodke.

Če si želite izbrati program, ki vam bo najbolj po meri glede na vaše zanimanje in področje dela, vam priporočamo, da se prijavite čim prej, saj je število sedežev v dvoranah in predavalnicah omejeno.

Prijavo pošljite čim prej, najpozneje pa do 15. marca 2017.

Potrdilo o udeležbi na strokovnem usposabljanju prejmete vsi, ki se udeležite dogodkov v skupnem obsegu **vsaj osmih šolskih ur**.

Udeležite se lahko tudi le posameznih dogodkov, vendar je tudi v tem primeru **potrebna e-prijava (kot vstopnica)**.

Vrtcem in šolam prav posebej priporočamo, da **se usposabljanja na Kulturnem bazarju udeleži več strokovnih delavcev posameznega VIZ** (strokovni delavci različnih predmetov in področij, različnih stopenj izobraževanja, tudi svetovalne službe, šolski knjižničarji ...). Tako si omogočite tudi celovitejši pregled razstavnih prostorov v treh preddverjih CD, kjer bo poleg predstavitve kulturnovzgojne ponudbe potekal tudi bogat program za otroke, mladino in vse, ki vas zanima kultura.

Udeležba na strokovnem usposabljanju je za vse udeležence brezplačna.

PARTNERJI

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO
ZA ZDRAVJE

MINISTRSTVO ZA
ZUNANJE ZADEVE

MINISTRSTVO ZA
OKOLJE IN PROSTOR

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Slovenska
nacionalna komisija
za UNESCO

CAMEFIUS
Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

VELIKA SPREJEMNA DVORANA, PRVO IN DRUGO PREDDVERJE

Bazarjeva kul-pot, predstavitev kulturnovzgojne ponudbe kulturnih ustanov in partnerjev Kulturnega bazarja v treh preddverjih Cankarjevega doma

foto: Nada Žgank

Bazarjeva kul-pot predstavlja ogled razstavnih prostorov kulturnih ustanov in partnerjev Kulturnega bazarja iz drugih resorjev v treh preddverjih Cankarjevega doma. Cilj Bazarjeve kul-poti je seznanjanje s kakovostno kulturnovzgojno ponudbo na različnih področjih kulture ter spoznavanje različnih možnosti za vzpostavitev kreativnih partnerstev s kulturnimi ustanovami ter partnerji Kulturnega bazarja (zdravje, kmetijstvo in prehrana, okolje in prostor, otrokove pravice, trajnostni razvoj ...).

Vsak udeleženec si oblikuje svojo kul-pot, nanjo se lahko odpravite **kadarkoli od 9.00 do 18.00**, za ogled v okviru strokovnega usposabljanja se vsem **prizna 45 minut**, a vas vabimo, da razstavnim prostorom namenite več časa. Na kul-poti vas namreč čakajo zanimive vsebine in dogodki, še posebej izpostavimo možnost neposrednega stika z ustvarjalci in snovalci kulturnovzgojnih programov in projektov. Z njimi boste lahko poklepetali tudi **v Bazarjevem kul-kotičku v Drugem preddverju**.

LINHARTOVA DVORANA

9.00–10.00

Kaj je kreativno učenje in zakaj je pomembno?, predavanje

Predava Paul Collard, izvršni direktor mednarodne ustanove za kreativno učenje Kreativnost, kultura in izobraževanje (*Creativity, Culture and Education – CCE*), Velika Britanija

Vir: arhiv CCE

V svojem predavanju bo Paul Collard, mednarodno priznan strokovnjak za kulturno-umetnostno vzgojo, pojasnil, zakaj sta danes v svetu ustvarjalnost in kreativno učenje tako zelo pomembna za izobraževanje otrok in mladine. Na podlagi rezultatov programa mednarodne primerjave dosežkov učencev OECD PISA in mednarodnih poročil o smernicah zaposlovanja bo izpostavil poglobljlajočo se vrzel med znanjem in veščinami, pridobljenimi v formalnih izobraževalnih sistemih, ter potrebami mladih, ki se skušajo uveljaviti v okolju 21. stoletja. Še zlasti se bo osredotočil na učne navade v šolah, ki so najbolj uspešne pri negovanju ustvarjalnosti in ključnih veščin mladih, ter odločilno vlogo, ki jo imajo umetniki. Poseben poudarek bo namenil tudi učenju v umetnosti ter skozi umetnost pri izboljšanju učnih uspehov. Ob tem bo predstavil bogate izkušnje svoje mednarodne ustanove za kreativno učenje *Kreativnost, kultura in izobraževanje* (CCE), ki je v številnih državah, kot so Litva, Norveška, Nizozemska, Nemčija, Češka, Madžarska, Romunija, Pakistan in Čile, razvila in uvedla program *Kreativno partnerstvo*. Več o predavatelju na spletni strani www.kulturnibazar.si.

Predavanje bo potekalo v angleščini, zagotovljen bo simultani prevod v slovenščino.

11.00–13.00

Bučko + predfilm Slovo, filmska projekcija (primerna za otroke od 10. leta) s pogovorom

Bučko: Ma vie de Courgette, Claude Barras, Švica/Francija, 2016, 66 minut, v francoščini s slovenskimi podnapisi, distribucija Demiurg; *Slovo*: Leon Vidmar, Slovenija, 2016, 6 minut, ZVVIKS. Pogovor vodi: Ana Peršič, filmskovzgojna delavka v Art kino mreži Slovenije za primorsko regijo

Vir: arhiv Kinodvora

Devetletni Ikar, ki ima raje, da ga kličejo Bučko, se mora preseliti v mladinski dom, kjer živijo otroci brez staršev. Oranžnolasi Simon, ki igra šefa in se ne mara tuširati, Ahmed, ki moči posteljo, Žižola, ki večkrat pojé vso zobno pasto, in simpatična Kamilica, ki se šali, da je v domu pristala zato, ker jo je mama vsako jutro silila, da se obleče v dinosavra. V resnici ima vsak od njih za seboj težko otroštvo, v novem domu pa se povežejo in težko si je predstavljati, da bi se ločili. Posebno navezana sta Bučko in Kamilica. Bučko ima tudi odraslega prijatelja, prijaznega policista Rajmonda, ki ponudi povsem novo priložnost. Lutkovni animirani film o zaupanju, pripadnosti in iskanju družine je švicarski kandidat za oskarja in nagradenec evropske filmske akademije za najboljši celovečerni animirani film, bil je nominiranec za zlati globus za najboljši animirani film. Pred filmom *Bučko* si bomo ogledali kratki slovenski animirani film *Slovo*, v katerem se Lovro spominja svojega prvega ribolova z dedkom. Film je na 19. Festivalu slovenskega filma prejel nagrado za najboljšo animacijo. Projekciji bo sledil pogovor o filmu z otroki in mladimi.

14.00–16.00

Sonita, filmska projekcija (primerna za OŠ od 13. leta in SŠ) s pogovorom

Rokhsareh Ghaem Maghami, Nemčija/Iran/Švica, 2015, 91 minut, v perzijsčini (farsi in dari) ter angleščini s slovenskimi podnapisi, distribucija IDFF Beldocs. Pogovor vodi: Marina Katalenić, samozaposlena v kulturi – pedagoginja in sodelavka projekta *Filmska osnovna šola* v Art kino mreži Slovenije

Sonita je mlado afganistansko dekle iz predmestja Teherana. Obiskuje šolo nevladne organizacije, toda njena največja želja je postati raperka. Glasbi je povsem predana in odločena doseči, kar si želi, kljub konservativnemu okolju v Iranu, ki ni naklonjeno glasbi in ženskim umetnicam, ter predvsem kljub družini, ki jo želi prodati izbranemu možu. Sonita se vsem tem oviram odloči upreti prav z glasbo. Posname rapersko pesem in objavljeni videospot na YouTubeu doživi tak uspeh, da ji v ZDA ponudijo štipendijo. A za pot potrebuje potni list, tega pa lahko dobi le, če se vrne v Afganistan. Režiserka sledi njeni zgodbi in se vanjo tudi vse bolj vpleta. Film so mladi selektorji izbrali za 2. mednarodni filmski festival *Kinotrip* med 29. 3. in 1. 4. 2017 v Kinodvoru v Ljubljani. Projekciji sledi pogovor za strokovne delavce o dokumentarnem filmu, tematikah, ki jih film odpira in njihovi obravnavi pri različnih predmetih v zadnji triadi osnovne šole in srednji šoli.

18.00–18.45

Sklepna prireditev Kulturnega bazarja 2017 **Kaktusi**, baletni večer koreografa Alexandra Ekmana

Glasbena vodja in dirigentka: Živa Ploj Peršuh; drugi dirigent: Aleksandar Spasić; glasba: Franz Schubert, Joseph Haydn, Ludwig van Beethoven; besedilo: Spenser Theberge; koreograf, scenograf in kostumograf: Alexander Ekman; baletna mojstrica: Mojca Kalar Simić; koncertni mojster: Igor Grasselli. Plešejo: duet: Kristina Aleksova, Petar Đorčevski / Marin Ino, Lukas Zuschlag; Tjaša Kmetec, Kristina Aleksova, Marin Ino, Elli Purkunen, Urša Vidmar, Sorina Dimache, Chie Kato, Tasja Šarler, Petar Đorčevski, Yuki Seki, Lukas Zuschlag, Filippo Jorio, Richel Wieles, Michele Pellegrini, Luka Žiher, Filip Viljušič. Godalni kvartet: Domen Lorenz, prva violina; Vesna Velušček, druga violina; Martin Žužek Kres, viola; Barbara Gradišek, violončelo

Predstava *Kaktusi* je zaznamovala trenutno evropsko plesno umetnost ter sodi med tiste, ki zbujejo izjemno zanimanje strokovne javnosti in občinstva po vsem svetu. Nadarjen koreograf in režiser mlajše generacije Alexander Ekman je znan po izostrenem občutku za

čas, duhovitost in spremembe. Teži k ustvarjanju, ki je blizu vsakomur, in išče stične točke z občinstvom. Svetovna premiera baleta *Kaktusi* je bila leta 2010 v gledališču Lucent Dans v Haagu na Nizozemskem in je ena od najuspešnejših Ekmanovih postavitev. Izvajajo jo številni ugledni svetovni baletni ansambli, prejela pa je tudi več uglednih mednarodnih nagrad. V njej nastopa šestnajst plesalcev, ki skupaj s štirimi glasbeniki na sceni v živo ustvarjajo ritme.

foto: Darja Štravs Tisu

V tej predstavi se Ekman opira na tisto, kar ga je najbolj zaznamovalo, na čisti sodobni ples. Predstava *Kaktusi* je radostna in poznavalska parodija največjih ekscesov te oblike umetnosti, hkrati pa tudi prisrčna, ostra in zelo smešna dekonstrukcija izumetničenosti plesa. Plesalci, ujetniki predimenzionirane igralne plošče za scrabble, tečejo, padajo, se zvijajo in poskušajo ubežati nevidnim okovom.

KOSOVELOVA DVORANA

9.00–10.00

Filmske degustacije, predstavitev in preskušanje filmskovzgojnih programov

Sodelujejo: Društvo za izvajanje filmske vzgoje Slon; ZVVIKS, zavod za film in avdiovizualno produkcijo; Društvo zaveznikov mehkega pristanka – Luksuz produkcija; Filmsko društvo Film Factory

S programom želijo izvajalci udeležencem približati filmskovzgojne dejavnosti, ki jih ponujajo izbrane kulturne ustanove. V prvem sklopu bodo obiskovalci »okusili« delovanje ustanov, vezanih na animirani film (med katere sodita tudi izdelava optičnih igrac in ustvarjanje animiranega filma v različnih tehnikah), ustanovi v drugem sklopu pa prinašata predstavitev cikla delavnic, na katerih nastajajo dokumentarni in igrani filmi.

11.30–13.00

Romeo in Julija, gledališka predstava
(primerna za otroke od 11. leta) s pogovorom

Produkcija: Zavod Margareta Schwarzwald; izvršna producentka: Mija Špiler; koncept in režija: Maruša Kink; besedilo: William Shakespeare in ustvarjalna ekipa; igrajo: Patrizia Jurinčič Finžgar, Vid Klemenc, Lovro Finžgar / Žan Koprivnik in Jure Kopušar; pogovor vodi: Mija Špiler

Ljubezen, ljubosumje, maščevalnost in sovraštvo so pogosta vsebina Shakespearovih zapletov. Stvar preteklosti? Nikakor. Režiserka Maruša Kink se je z ekipo lotila najbolj znane ljubezenske zgodbe vseh časov, drame *Romeo in Julija*, Shakespearove zgodbe, s katero se lahko mladi v najobčutljivejših letih najbolj identificirajo. Usodna ljubezen. Nerazumevajoča okolica, zaslepljena s sovraštvom. Pripadnost in podrejanje skupinam. Iskanje lastne identitete, svojega glasu v svetu.

foto: Petra Cvelbar

Aktualna uprizoritev *Romeo in Julija* je sestavljanka iz odlomkov izvirnega besedila v verzih in improviziranega dogodka iz življenja posameznih likov iz zgodbe. Tako mladim približuje tudi verz ter ga podaja mehkeje in zato bolj razumljivo. Ljubezen, zavračanje drugačnosti, ljubosumje, maščevalnost in tudi samomor so teme, o katerih je treba govoriti z mladostniki, le pravi jezik je treba najti. V našem primeru – pravi gledališki jezik. Predstavi sledi pogovor z ustvarjalci.

14.00–15.00

Plesne degustacije,
predstavitev plesno-gledaliških predstav

Izvajata: Zavod EN-KNAP in KD Qulenium

Poznate interaktivno plesno predstavo za najmlajše *Huda mravljica*, otroško plesno-gledališko predstavo *Sejalec sanj* ali didaktično-reflektivno plesno predstavo *Pozor hud ples 2: Vrnitev legend?* Degustacije bodo ponudile tri krajše predstavitev plesno-gledaliških predstav, primernih za različne starostne skupine: otroke v vrtcih, učence osnovnih šol in dijake srednjih šol. Skozi izseke predstav boste spoznali, kako ples približati najmlajšim in mladim gledalcem, ter tudi to, kako lahko plesna predstava postane didaktični pripomoček. Zablešite z nami!

15.30–16.15

Kakovostne televizijske in radijske vsebine – poiščite jih z nami, saj mi rastemo z vami!, predstavitev

Izvajajo: ustvarjalci oddaj Otroškega in mladinskega programa Televizije Slovenija in Radia Slovenija

foto: Borut Gale

Poznate naše oddaje? Kdaj so na sporedu ter kako vam lahko pomagajo pri delu z otroki in najstniki? Poznate osrednje like? V času intenzivnega oblikovanja osebnosti naših mladih gledalcev je zavedanje moči televizije in radia nujna. Osrednje vodilo ustvarjalcev oddaj je delati premišljeno in kakovostno. Tako nastajajo oddaje za vse starostne skupine, s ciljem ponuditi oporo, spodbujati, informirati, zabavati, vzgajati in izobraževati. Spoznajte oddaje in poiščite like z nami, saj rastemo z vami! Zabavno bo!

16.45–17.30

Učna ura – izberi si sam,
predstavitev projekta in izvedba izbranih modulov

Izvajajo avtorice: Andreja Kopač, Maja Delak, Nina Meško in Petra Pikalo; produkcija: Zavod Emanat; v praktičnem prikazu Fuzija sodelujejo: Marcela Horvat, Sara Jeromel, Bela Pikalo, Zoya Sagmaister Martini, Vita Vybihal; mentorstvo in režija: Petra Pikalo

foto: Ajda Tomazin

Modularni princip *Učne ure sodobnega plesa* je prilagojen različnim okoljem, v katerih se lahko izvaja (telovadnica, učilnica, oder, šolska avla). Iz zbranih vsebin po principu »naredi si sam svojo učno uro« omogoča dinamično obliko srečanja mladih s sodobno plesno umetnostjo. Izvajalci bodo predstavili izbrane module:

- Praktična predstavitev različnih plesnih slogov skozi čas v odnosu do sodobnega ustvarjalnega plesa, imenovana *Fuzija*, v kateri se v živem prikazu pet plesalk z izkušnjo sodobnega plesa, pa vendar izhajajoč iz različnih plesnih zvrsti, sprašuje o plesu. Kako in ali lahko različne plesne zvrsti soobstajajo in se dopolnjujejo? Kakšne so predstave o plesu – poklicu plesalke? Je ples šport ali umetnost? Kako gledamo – beremo ples?
- Predavanje o zgodovini sodobnega plesa in zvrstnosti sodobnoplesnih tehnik v povezavi z video primeri referenčnih umetnikov sodobnega plesa, pogovor in predstavitev izobraževanja iz sodobnega plesa.
- Predstavitev in uporaba *SKI – slovenskega koreografskega imenika* (elektronski zbir opusov slovenskih ustvarjalcev sodobnega plesa) v pedagoškem procesu.

19.15–20.55

Najin svet, filmska projekcija
(primerna za otroke od 8. leta) z uvodom

U-ri-deul, Yoon Ga-eun, Južna Koreja, 2016, 95 minut, v korejščini s slovenskimi podnapisi, distribucija FIVIA – Vojnik; uvod v film: Marina Katalenič, samozaposlena v kulturi – pedagoginja

vir: arhiv Kinodvora

Desetletna deklica Sun v razredu nima prave prijateljice. Tik pred novim semestrom na šolo pride Jia. Deklici začeta skupaj preživljati čas in obe sta veseli novega prijateljstva, ki jima je v oporo, medtem ko so njuni starši precej odsotni. Ob začetku pouka pa se Jia spoprijatelji s skupino deklet, v kateri Sun ni dobrodošla. Prijateljstvo je z vsakim dnem na večji preizkušnji in napetost se stopnjuje z izključevanjem, obrekovanjem, lažmi in izsiljevanjem. Si bosta dekleti oprostili? Film je vpogled v svet otroških odnosov, na videz preprostih, pa vendar polnih čustev.

ŠTIHOVA DVORANA

10.30–12.00

Dobre prakse na področju izobraževanja o prostoru in arhitekturi, predstavitev

Sodelujejo: Metro SR, zavod za prostor Savinjske regije, Celje; Gimnazija Celje – Center; OŠ Danile Kumar; Urbanistični inštitut RS – UIRS; Inicijativa Skupaj na ploščad; Muzej za arhitekturo in oblikovanje – MAO; Inštitut za politike prostora – IPoP; OŠ Nove Fužine, Ljubljana; Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana; Pazilpark; Center arhitekture Slovenije; OŠ Kobarid; Mestna občina Novo mesto; Ministrstvo za kulturo RS; Ministrstvo za okolje in prostor RS

Predstavili bomo izbrane primere dobrih izkušenj neformalnega izobraževanja o urejanju prostora in arhitekturi, ki so dosežek sodelovanja posameznih izvajalskih organizacij in izobraževalnih ustanov. Področje ozaveščanja, vzgoje in izobraževanja o kulturi bivanja, trajnostnem razvoju, urejanju prostora in arhitekturi je zanimivo ter nujno potrebno za trajnostno naravnano prostorski razvoj, za sodelovanje posameznikov pri razvoju prostorske kulture ter za sprejemanje osebnih odločitev o načinih in kulturi bivanja. Po predstavitvah bo čas tudi za vprašanja in razpravo.

12.30–13.15

Umetnost, šport in dediščina, predstavitve kreativnega partnerstva v Evropskem tednu športa 2017

Sodelujejo: Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo, Olimpijski komite Slovenije ter Fakulteta za šport Univerze v Ljubljani

Partnerji projekta *Umetnost, šport in dediščina* bomo področja kreativno povezali v okviru *Evropskega tedna športa 2017*. Poleg vsakoletnih aktivnosti v Evropskem tednu športa bo v zadnjem tednu septembra 2017 organiziran medresorski nacionalni strokovni posvet

Umetnost, šport in dediščina ter spremljajoča razstava. S pomočjo strokovnjakov iz kulturnih ustanov in fakultet bomo na posvetu z različnimi dejavnostmi predstavili primere, kjer sta umetnost in šport že povezana, spoznali bomo nekatere kakovostne kulturne vsebine: filme, fotografije, gledališke in plesne predstave, razstave oz.

muzejske zbirke, leposlovje ..., katerih sestavni del sta šport in telesna dejavnost.

Vzgojno-izobraževalne zavode in športne organizacije bomo povabili, da naj športne aktivnosti v Evropskem tednu športa 2017 obogatijo z različnimi ustvarjalnimi kulturnovzgojnimi dejavnostmi, ki bodo otroke in mlade pa tudi strokovne delavce različnih predmetov ter športne pedagoge povezale pri skupnem prizadevanju – spodbujanju mladih za gibanje in šport ter kakovostno in ustvarjalno preživljanje prostega časa.

14.00–15.30

Kreativna partnerstva, okrogla miza

Sodelujejo: Mateja Budin, zavod Mathema; Paul Collard, mednarodna ustanova za kreativno učenje Kreativnost, kultura in izobraževanje (Creativity, Culture and Education – CCE); Jurij Krpan, Galerija Kapelica; dr. Robi Kroflič, Oddelek za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete UL; Natalija Lampič, OŠ Ledina. Povezuje: Alma R. Selimović, zavod Bunker

Uroš Vagaja, Planiča 66, 1966, Muzej za arhitekturo in oblikovanje

Kreativna partnerstva so oblika sodelovanja med različnimi organizacijami ter tudi različnimi polji človekovega delovanja in zanimanj – znanost, umetnost, šport, zdravje ... V kontekstu kulturno-umetnostne vzgoje gre najpogosteje za partnerstva med vzgojno-izobraževalnimi zavodi in umetniškimi organizacijami. Skozi predstavitve in pogovor bomo najprej osvetlili nekaj ključnih ciljev in kreativna partnerstva; primere dobrih izkušenj na Norveškem, v ZDA, v Veliki Britaniji in tudi v Sloveniji, kjer se tovrstne prakse zaenkrat izvajajo še kot poskusni projekti, individualne pobude posameznih pedagogov ali umetnikov ali pa razvojne prakse izobraževalnih ali umetniških organizacij. Razpravo bomo zastavili problemsko, katerim različnim ciljem in zanimanjem sledijo različni deležniki v partnerstvih – ali se cilji umetniških organizacij razlikujejo od ciljev vzgojno-izobraževalnega sistema? So ti morda različni od ciljev posameznih pedagogov ali pa staršev? Če da, kako ustvariti kakovostna kreativna partnerstva kljub različnosti zanimanj? So kreativna partnerstva oblika sodelovanja, ki jih mora spodbujati tudi država skozi različne mehanizme financiranja ali/ in, kurikularna izhodišča? Nacionalni sistem kulturnih koordinatorjev, ki naj bi na lokalni in državni ravni povezal vrtce in šole s kulturno-umetniškimi institucijami in umetniki, še vedno ni zaživel – je to lahko ključ do trajnejših partnerstev? In kako ustvariti trajna kreativna partnerstva, ki ne bodo podlegala le projektni logiki in se sklenila, ko se konča financiranje? *Dogodek bo delno potekal v angleščini (gostujoči predavatelj Paul Collard), zagotovljen bo simultani prevod v slovenščino.*

16.30–17.30

Severni sij, živa risanka (primerno za otroke od 4. leta)

Pripovedujejo: Ana Duša, Špela Frlic, Rok Kušlan; animacija: Matej Lavrenčič; glasba: Jelena Ždrale; produkcija: Pripovedovalski Variete

foto: Domen Pal

Trije pripovedovalci, en risar, ena glasbenica. Tri pravljice iz severnih dežel, ki tako zvočno kot likovno nastajajo vsakokrat sproti pred zbranim občinstvom. Severne dežele so hladne, razen takrat, kadar so tople. Gorate so, razen tam, kjer se prelijejo v morje. Tam živijo pametni ljudje, ki včasih naredijo tudi kakšno neumnost, in čudežna bitja, ki spletajo svoje zgodbe z njihovimi. Tako gredo stvari na severu, zdaj po svetlem, zdaj v temi, in kdor ima za prdec sreče, ga obsije še severni sij.

KLUB CANKARJEVEGA DOMA

10.30–11.30

Zvoki mesta, predstavitev projekta kulturno-umetnostne vzgoje in glasbeni performans

Izvajajo: Zavod PETIDA, Jazz Ravne, KD Drugi zvoki, glasbeniki: Samo Kutin, Andrej Fon in Ana Kravanja ter učenci iz OŠ Koroški jeklarji

Projekt *Zvoki mesta* je potekal v okviru 12. Festivala slovenskega jazza v Ravnah na Koroškem z namenom uvajanja novih pristopov in dejavnosti s področja kulturno-umetnostne vzgoje v redni šolski kurikulum. Izhodiščni cilj izvajalcev je bil pri učencih spodbuditi občutljivost za zvok kot element vsakdana ter kot sredstva za izražanje, hkrati pa jim približati improvizacijo kot konstitutivni del jaza in tudi kot samostojni žanr. Pri tem se jim je zdelo pomembno, da učence spodbujajo k zavedanju glasbe in zvokov, ki jih obdajajo, k občutljivosti zanje, k razmišljanju o tem, kako jih zvoki in glasba nagovarjajo, kakšen je vzajemen odnos med okoljem, zvoki in njimi, saj to pomembno vpliva tudi na identitetni razvoj otrok. S prikazom vsebine bodo izvajalci predstavili model priprave strokovnih delavcev na tovrstne projekte, pri čemer ti najprej sami preizkusijo didaktični model in del procesa, ki ga v nadaljevanju izvajajo z otroki ter tako lažje načrtujejo vsebine za otroke v oddelku in sledijo ciljem dejavnosti. V modelu izpostavljajo vlogo umetnika kot tistega, ki pomaga pri navezovanju dialoga prek ustvarjanja z materialom ter pri materializaciji izkušenj in čutenj, ter vlogo učitelja/vzgojitelja, ki skrbi za pedagoško razsežnost projekta. Predstavitvi bo sledila glasbena improvizacija na podlagi doživetih vtisov zvokov mesta Ravne.

12.00–13.00

2018 – Evropsko leto kulturne dediščine, okrogla miza

Sodelujejo: Ministrstvo za kulturo RS, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS, Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, Skupnost muzejev Slovenije, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, predstavniki izbrane osnovne šole. Povezuje: Aleš Ogrin

2018 je razglašeno za evropsko leto kulturne dediščine. Evropska in državne politike, dediščinska teorija in vse bolj tudi prakse, človeka in njegove vrednote vedno bolj postavljajo v središče razširjenega in interdisciplinarnega pojma kulturne dediščine. To je mogoče doseči z vključevanjem različnih ciljnih skupin, z medresorskim sodelovanjem, s povezovanjem javnih in nevladnih organizacij ter zavzetih posameznikov. Eden izmed osrednjih ciljev leta kulturne dediščine je ozaveščanje o pomenu kulturne dediščine prek vzgoje in izobraževanja, zlasti mladih, pri čemer naj se kulturni in izobraževalni sektor še tesneje povežeta. Dediščina naj pomeni vir navdiha za sodobno ustvarjanje in inovacije.

Kakšni so načrti in kateri programi bodo potekali v evropskem letu kulturne dediščine v Sloveniji, nam bodo na okrogli mizi osvetlili predstavniki resornih ministrstev in nevladnih organizacij, vsi prvovrstni poznavalci dediščine. Kako izkoristiti potencial kulturne dediščine v izobraževanju? Predstavljeni bodo uspešni primeri prenosa znanja na področju. Podane bodo smernice za kakovostno načrtovanje aktivnosti v letu 2018. Verjamemo, da bomo izpolnili zastavljene cilje evropskega leta kulturne dediščine, ki naj bi evropskim državljanom omogočilo, da prek bogatejše in skupne razlage preteklosti ter spodbujanja medkulturnega dialoga bolje razumejo sedanjost.

14.00–15.30

Slišim glasbo, čutim svet,
okušanje glasbenih kulturnovzgojnih programov

Izvajajo: SNG Opera in balet Ljubljana, Zveza Glasbene mladine Slovenije, Društvo Kapa, Peter Kus, Ljuba Jenče, Tamara Kranjec Laganin, Jaka Strajnar, Kvartet klarinetov Džuboks

S programom želimo udeležencem glasbene »pokuševalnice« omogočiti neposredno izkušnjo in dejavno udeležbo na predstavitvi odlomkov iz programov, namenjenih otrokom v vrtcih, učencem osnovne šole in dijakom v srednjih šolah, ter jim tako ponuditi lažji izbor vsebin, primernih za glasbeno kulturno vzgojo. Spoznali bodo nove programe in tudi tiste, ki jih umetniki zaradi dokazane kakovosti uspešno izvajajo že več let. Poleg osebne vtisa bodo imeli udeleženci

---

tudi možnost neposrednega stika s predstavniki zavodov in društev ter umetniki.

16.00–17.30

Degustacija muzejskih delavnic,
predstavitev in preskušanje muzejskih programov

Sodelujejo: Muzej radovljjske občine, Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Notranjski muzej Postojna, Pokrajinski muzej Kočevje, Pokrajinski muzej Ptuj Ormož, Posavski muzej Brežice

S programom želimo udeležencem omogočiti neposredno izkušnjo dejavne udeležbe v izbranih programih muzejskih ustanov. Celoten program bo potekal v dveh delih, prvi bo namenjen izkušnji »ustvarjanja«, ki bo v šestih muzejskih kotičkih potekala intervalno (šestkrat po petnajst minut), drugi del pa bo namenjen evalvaciji »degustiranega«. Poudarek bo na programih, namenjenih šolski populaciji različnih starostnih skupin.

DVORANA DUŠE POČKAJ

9.30 – 11.00

Mi smo gledališče, gledališki hitri zmenki – kratke predstave in predstavitev

Izvajajo: vladni in nevladni producenti ter gledališki ustvarjalci

Ustvarjalni, klasični, pripovedovalski, razigrani, eksperimentalni, svobodomiselni, lutkovni, poulični, dramatični, institucionalizirani, različni, profesionalni – vsi smo gledališče. V živahnem ritmu in raznovrstnih načinih si bodo sledili odlomki gledaliških predstav ter kratke predstavitev gledaliških ustvarjalcev, da boste lahko spoznali njihove dejavnosti in novosti v programih ter odkrili možnosti za prihodnje sodelovanje.

11.30–13.00

Eden drug'mu ogenj dajmo, ustvarjalna delavnica

Izjava: Mojca Funkl, igralka Mestnega gledališča ljubljanskega, pedagoginja improvizacijskega gledališča

Ključ do uspešnega kreativnega partnerstva so dobra

---

komunikacija, zaupanje, spoštovanje, sposobnost reševanja nesoglasij in druge socialne spretnosti. Pod vodstvom profesionalne gledališke ustvarjalke boste na delavnici spoznali, kako lahko z gledališkimi tehnikami spodbudimo razvoj teh ključnih sposobnosti, da boste pripravljeni na ustvarjalno, interdisciplinarno sodelovanje!

14.00–15.00

Izobraževanja za mentorje kulturnih skupin in učitelje neobveznega izbirnega predmeta Umetnost, predstavitev

Izjava: JSKD – Javni sklad za kulturne dejavnosti

Recept: Pod taktirko vrhunskih mojstrov v modulu dobro premešamo umetnostne zvrsti in jih zgnemo v ustvarjalno maso. Pripravljeno ponudimo v oblikovanje učencem.

Eden od ciljev *NIP Umetnost* je učencem predstaviti raznovrstnost umetnosti, v kateri so različne zvrsti povezane v umetniško celoto. Dober pedagog prepleta različne umetniške žanre in učenca spodbuja k iskanju lastnega umetniškega izraza. Pod vodstvom priznanih mentorjev na JSKD izvajamo izobraževalne module, ob čemer skozi teorijo in preverjeno izvedbo udeleženci dobijo uporabno znanje o umetnosti, vsebujejo pa tudi primere dobrih izkušenj.

Izbirate lahko med različnimi okusi, priprava vsakega obroka traja šestnajst pedagoških ur:

Rišemo gib (plesna in likovna dejavnost), *Ustvari prvi film* (filmska in glasbena dejavnost), *Oder je vaš* (gledališka in folklorna dejavnost), *Ritem poezije* (literarna in inštrumentalna dejavnost), *Umetnost in zgodba* (filmska, literarna in likovna dejavnost).

Za pokušino smo vam pripravili enourno predstavitev izbranih mešaníc, da boste lahko sestavili svoj edinstven in okusen obrok!

16.00–17.30

Hamlet pa pol, komedija zmešnjav (primerna za 12+) s pogovorom

Produkcija: Celinka, Cankarjev dom, Zavod Bufeto, Zavod SeVeDa; režija: Jaka Andrej Vojevec; dramaturgija: Klavdija Zupan; igrajo: Tina Gunzek, Rok Kravanja, Gašper Jarni, Uroš Jezdič; pogovor vodi: Klavdija Zupan

Pogled v zakulisje uprizoritve *Hamleta* v osrednji gledališki hiši. Bolj ko se bliža premiera, bolj jasno je, da so odnosi znotraj gledališča prav tako zapleteni kot v sami drami. In tako se *Hamletova* zgodba že pred velikim dogodkom zgodi med samimi izvajalci. Kdo hoče

---

hrbtom pa rovari in spletkari? Komu je prva skrb umetnost in gledališče, kdo se želi le okoristiti? Predvsem pa, kdo bo razmotal gordijski vozle spletka in nakan? V predstavo je vključen opis dogajanja za slepe in slabovidne. Po predstavi sledi pogovor z ustvarjalci.

LITERARNI KLUB LILI NOVY

9.00–10.00

Cehovska delavnica, predstavitev projekta

Izvajajo: Bojan Rebernak, Osnovna šola Frana Kranjca, Celje; dr. Aleksander Žižek, Jure Zupanc, Bojana Aristovnik, Zgodovinski arhiv Celje; Vita Zgoznik, udeleženka prve cehovske delavnice

Predstavljen bo projekt cehovske delavnice, ki ga v Zgodovinskem arhivu Celje izvajajo od leta 2003. Projekt so v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo, OE Ljubljana pripravili profesor zgodovine iz OŠ Frana Kranjca, Celje in strokovni delavci Zgodovinskega arhiva Celje. Predstavljeni bodo tudi zanimivi spomini udeležence prve cehovske delavnice. Na ogled bo kra-

tek film o poteku cehovske delavnice, v katerem učenci spoznajo različne izvirne cehovske listine, shranjene v arhivu. S pomočjo arhivista prepoznajo cehovske simbole in jih povežejo z dejavnostjo ceha. Naučijo se osnov cehovskih pravil in uprizorijo cehovski sestanek. Kreativnost učenci pokažejo tudi z izdelovanjem svoje cehovske listine.

Predstavitev projekta cehovske delavnice je primer dobrega sodelovanja med šolo in kulturno ustanovo iz domačega kraja, ki je obrodilo sadove na podlagi pobude, podane od učitelja zgodovine, ko si je leta 2002 v Zgodovinskem arhivu Celje ogledal razstavo *Srečanje s celjskimi rokodelci*.

10.30–12.00

Ščepc bralne kulture, kratke predstavitve projektov in programov

Sodelujejo: Javna agencija za knjigo RS (JAK), Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, Društvo slovenskih pisateljev (DSP), Bralno društvo Slovenije (BDS), Društvo Slovenskih založnikov, Bukla – brezplačna revija o knjigah, Zavod MARS Maribor, Pripovedovalski variete

Obiskovalci bodo seznanjeni s projekti in programi, s katerimi se ukvarjajo ustanove na področju bralne kulture. Poudarek bo na programih, namenjenih šolski populaciji različnih starostnih skupin, ter ponudbi za mentorje in strokovno publiko. Izvajalci bodo med drugim predstavili projekt *Rastem s knjigo* (JAK), delo mladinske sekcije Društva slovenskih pisateljev, napovedali bodo pomembna izobraževanja (Bralno društvo Slovenije in Društvo bralna značka Slovenije – ZPMS), udeležence seznanili z delom slovenskih založnikov, Buklo – brezplačno revijo o knjigah ter predstavili delovanje Zavoda MARS Maribor in Pripovedovalskega varieteja.

12.30–13.30

Predstavitev prodorne študije o filmski vzgoji Hipoteza filma in pogovor o možnostih uporabe filma, predstavitev knjige in pogovor

Sodelujejo: dr. Maja Krajnc, Društvo za širjenje filmske kulture KINO!; mag. Petra Slatinšek, Kinodvor; dr. Andrej Šprah, Slovenska kinoteka

Alain Bergala v zbirki esejev *Hipoteza film: Kratka razprava o prenosu filma v šole in drugam* (izdajatelj Društvo KINO!) zavrača ustaljene pedagoške prakse, ki film izrabljajo kot medij v funkciji zgodbe ali ideje (npr. adaptacije literarnih del), kar avtor prepoznava kot problem poučevanja umetnosti nasploh. Zavzema se, da je na film treba gledati kot na neodvisno vejo

umetnosti, pri otrocih in mladostnikih pa prebuditi ljubezen do filma kot specifičnega medija ter vzbuditi zavedanje, da se je branja in razumevanja filmske govorice, tako kot vsake druge, treba priučiti. Avtor niza smernice in razmišlja o tem, kako izbrati primerne filme, kako otroke in mladostnike pripraviti na srečanje s filmom ...

Ob predstavitvi knjige se bodo sodelujoči strokovnjaki s filmskovzgojnega področja pogovarjali o možnostih uporabe filma.

14.00–15.30

O ti pismenost: naš problem in naša odgovornost v kontekstu povezovalne moči knjižničarjev, razprava

Sodelujejo: dr. Polona Vilar, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani; mag. Tatjana Likar, Ministrstvo za kulturo RS; mag. Breda Podbrežnik Vukmir, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik; Darka Tancer Kajnih, Mariborska knjižnica, revija Otrok in knjiga, dr. Igor Saksida, Oddelek za razredni pouk, Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani. Povezuje: dr. Sabina Fras Popovič, Mariborska knjižnica

Da otroci ne berejo in premalo berejo, da ne razumejo prebranega in se izgublajo na poti od osnovnega do zahtevnega, je vse pogostejše slišati na zelo različnih delih naše države. Tudi ugotovitve, da je pismenost pri odraslih problem, ni več skrivnost. Vprašanja o pismenosti praviloma sodijo v krog učiteljev, čeprav se z njim srečujemo v zelo različnih okoljih, vse od javnega sektorja do gospodarske sfere. Vprašanje (ne)pismenosti je širši družbeni problem in prav zato bomo na tem dogodku spregovorili o morebitni povezovalni moči knjižničarjev pri spodbujanju iskanja sistemskih rešitev za spreminjanje Slovenije v državo bralcev. Dogodek organizira Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.

16.00–17.00

Raz dva strip, predavanje o značilnostih stripovskega pripovedovanja

Izvajaja: David Krančan, stripavtor, urednik, mentor; produkcija: Stripburger/Forum Ljubljana

David Krančan bo na predavanju predstavil osnovne pripovedne značilnosti stripa. Spregovoril bo o stripovskih okvirjih in oblačkih, o tem, kako se bere strip, kako v stripu teče čas, o pomenu ritma v stripu, o soležnih straneh, o obratu strani, o razmerju med sliko (kadrom) in celo stranjo, o možnostih digitalnega stripa, o klasični in novi stripovski formi. Razkril bo tudi skrivnosti o tem, kako lahko pripovedovalec vodi in zavaja bralca. Predavanju bo sledil pogovor o dobrih primerih rabe stripovskega medija. Pogovor bo s primeri v slovenskem stripu razkril, kako kadriranje vpliva na dramaturgijo zgodbe, kdaj so detajli pomembni, kdaj odvečni, kakšno je razmerje med besedilom in risbo, kakšen pomen imajo barve v stripu oz. ali je ta zgolj vpliv komercializacije ...

DVORANA M1

9.00–10.00

Mesec prostora, predstavitev projekta

Sodelujejo: Ministrstvo za okolje in prostor RS; Marta Vrankar, Zavod za uravnotežen prostorski razvoj Aksa, so. p.; dr. Mojca Furman Oman, Metro SR, zavod za prostor Savinjske regije, Celje; Urban Jeriha, Inštitut za politike prostora – IPoP in Focus – Društvo za sonaraven razvoj; Barbara Viki Šubic in Špela Kuhar, Center arhitekture Slovenije; Natalija Lapajne, Muzej za arhitekturo in oblikovanje; Vesna Horvat; Zavod Otok, Kostanjevica na Krki; Mika Cimolini, Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije

Na predstavitvi boste spoznali različne dogodke in aktivnosti, povezane z izobraževanjem o urejanju prostora, razvoju naselij in arhitekturi, ki jih v okviru *Meseca prostora* pod pokroviteljstvom Ministrstva za okolje in prostor RS vsako leto izvajajo organizacije s tega področja. Na predstavitev vabimo vse, ki jih zanima možnost vključevanja inovativnih načinov vzgoje in izobraževanja o trajnostnem razvoju, urejanju prostora in arhitekturi v učne načrte osnovnih in srednjih šol. Načrtovalski način razmišljanja je vključujoč, zato prostorske in arhitekturne naloge prispevajo tudi k razvoju splošnega znanja in veščin, ki jih otroci in mladostniki potrebujejo na različnih področjih učenja in vsakdanjega življenja.

10.30–11.15

Teden kulturne dediščine 2017: Voda – od mita do arhitekture, predstavitev

Izvajata: Nataša Gorenc in Milena Antonić, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

V letu 2017 bomo v okviru Dni evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine raziskovali kulturno in naravno dediščino. Voda je in bo prepletena z dediščino. Slovenija se lahko pohvali z izredno bogato kulturno dediščino vodnih okolij. Z izbrano temo želimo spodbuditi ustrezen odnos do vode oz. vodnih virov, ki so bili tudi v zgodovinskem kontekstu skupni (vaški vodnjaki, kali, mlini, mostovi ...). Tema bo predstavljena s primeri dobrih izkušenj in z vsebinskimi izhodišči. Udeležence bomo spodbudili k odkrivanju, primerjanju, ustvarjanju, skratka k spoznavanju načinov, kako lahko najmlajšim ustvarjalno približate z vodo povezano dediščino.

11.45–13.15

Tok [Flow], projekcija dokumentarnega filma (primeren za mladostnike od 12. leta) in pogovor z mladimi

Avtorice: Ana Čigon, Saša Spačal, Ida Hiršfenfelder; koprodukcija: Inicijativa ČIPke | Rampa – Zavod Kersnikova, RTV Slovenija

Osem sogovornic, ki delujejo v širokem spektru znanstvenih in tehničnih poklicev od umetne inteligence do programiranja ali letalstva, predstavlja pogoje, v katerih so se začele zanimati za tehnološke poklice, na katere ovire so pri tem naleteli in kako so se z njimi spopadale. V večini tehniških poklicev so ženske še vedno zelo slabo zastopane. Tista peščica, ki je v to področje vendarle vstopila, navadno kaže izrazito pozitiven odnos do svojega dela, užitek v samoizpolnjevanju prek dela in strokovnost v poklicu. Film razkriva prikrito diskriminacijo žensk, ki jim še vedno preprečuje enakopraven dostop do tehniških poklicev. Predstavljene so tudi družbene okoliščine, ki vplivajo na odločitve posameznic pri izbiri poklicev in kako so odločitve spolno determinirane. V filmu so delovni tok predstave: intermedijska umetnica Maja Smrekar, radijska tehničarka Kaktus Kaktus, skladateljica Larisa Vrhunc, izvedenka za umetno inteligenco dr. Dunja Mladenec, programerka Alja Isaković, produktivna vodja dr. Mateja Verlič, pilotka Alja Berčič Ivanuš in paleontologinja dr. Dragica Turnšek.

V tok dogajanja se bodo po ogledu filma vključili dijakinje in dijaki. Testirali bomo teme, ideje ter nove, bolj in manj formalne načine izobraževanja in navduševanja za delo, ki otroke in mlade navdihuje za intuitivno raziskovanje in ustvarjanje s pomočjo tehnologije. Prisotni boste lahko preizkusili svoje pedagoške teze in nanje dobili spontan odziv mladih, sodelavcev in sodelavk, ustvarjalcev in ustvarjalnic ter zainteresirane javnosti.

14.00–15.00

Mednarodno sodelovanje vrtcev in šol s kulturnimi ustanovami, predstavitev

Izjava: CMEPIUS – Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja

Pregovor »skupaj zmoremo več« velja tudi za izobraževanje, usposabljanje in kulturo. Na predstavitvi vas bomo seznanili z možnostmi, ki jih ponuja program Erasmus+ vrtcev in šolam ter tudi kulturnim organizacijam. Predstavili bomo prednosti in učinke, ki jih prinaša mednarodno sodelovanje na ravni institucij (krepitev v lokalnem in širšem okolju ...), na ravni zaposlenih (zagotavlja sredstva za udeležbo na različnih seminarjih v tujini, tudi s področij kulture, kulturno-umetniške vzgoje, kulturne dediščine; pridobivanje novih znanj, idej ...). Program podpira usposabljanje slovenskih učiteljev, vzgojiteljev in strokovnega osebja v tujini, prav tako pa omogoča prihod tujih udeležencev v Slovenijo, da spoznajo dobre navade pri nas, s čimer krepimo medsebojno mreženje in povezovanje. Predstavitve bomo izvedli skupaj z izobraževalnimi institucijami, ki so že vstopile v svet mednarodnega sodelovanja in projektov.

Primeri spodbujanja ustvarjalnosti v šolah: projekta CENTRES in Shakespeare Lives!, predstavitev

Izjava: Sandra Hlebš, vodja programov in projektov, British Council Slovenija

Projekt CENTRES, ki ga je sofinancirala Evropska komisija v obdobju 2012–15, je povezal osem držav v Evropski uniji s skupnim ciljem ustvarjanja novih idej in inovacij za prihodnje zvezde kulturnih in kreativnih

industrij v Evropi. Različni metodološki pristopi kot tudi različno okolje, v katerem raste prihodnja generacija ustvarjalcev, so pripeljali do zaključkov in priporočil za prihodnjo politiko izobraževanja.

Skozi projekt *Shakespeare Lives!* bomo predstavili, kako aktualizirati in približati dijakom literarna dela iz zgodovine, ob primeru Shakespeareovih del kot platforme za učne aktivnosti in razprave, ki se dotikajo vedno žgočih vprašanj: o identiteti in enakosti, pravu in pravih, o družini in ljubezni, vladanju in moči ter usodi in življenjski poti.

16.00–17.30

Sodelovanje s kulturnimi ustanovami kot možnost razvoja inovativnih učnih okolij,
predstavitev partnerskih projektov kulturno-umetnostne vzgoje

Sodelujejo: Slovenski gledališki inštitut, Slovensko narodno gledališče Maribor, Bunker Ljubljana, Art kino mreža Slovenije, Slovenska kinoteka, Center za mladinsko kulturo Kočevje, Ministrstvo za kulturo RS

Kreativno partnerstvo med vzgojno-izobraževalnimi zavodi, kulturnimi ustanovami in ustvarjalci je ključnega pomena tako za pripravo ustreznih kulturnovzgojnih vsebin kot pri razvijanju inovativnih pristopov prožnejšega in bolj ustvarjalnega poučevanja. Ministrstvo za kulturo je na javnem razpisu *Razvoj inovativnih učnih okolij in prožnih oblik učenja za dvig splošnih kompetenc na področju kulture*, financiran iz Evropskega socialnega sklada, izbralo šest projektov, ki bodo v letih od 2016 do 2021 v vzajemnem sodelovanju z vzgojno-izobraževalnimi zavodi in kulturnimi ustanovami preizkušali in uvajali nove metode podajanja znanja na gledališkem in filmskem področju. Predstavljeni bodo naslednji projekti: *Gleda(l)išče, Prvi prizor: gledališče kot prostor učenja simbolnih jezikov, Igrišče za gledališče 2.0, Filmska osnovna šola, Razumevanje filma, Filmski vlak.*

DVORANA M2

10.30–11.30

FabLabNet – spodbujanje ustvarjalne rabe 3D-tehnologij v šolah, predstavitev

Izvajata: François Friderich, vodja projekta FabLabNet, Meta Štular, vodja RogLaba, RogLab – Muzej in galerija mesta Ljubljane

Na predstavitvi boste podrobneje spoznali izdelovalno delavnico *RogLab* in evropski projekt *FabLabNet*, katerega ključni fokus je v sodelovanju z izobraževalnimi ustanovami razviti nove učne vsebine s področja digitalnih izdelovalnih tehnologij in jih v šolskem letu 2017/18 poskusno implementirati v izbranih šolah. Podrobneje se boste seznanili s tem, kaj vaša šola pridobi pri sodelovanju v projektu *FabLabNet*: brezplačno izvajanje poskusnega programa novih učnih vsebin na vaši šoli (npr. v okviru tehniških dni ali rednega pouka); brezplačno RogLabovo usposabljanje za učitelje tehničnega in likovnega pouka; brezplačno članarino v RogLabu za udeležene učitelje. In kaj prispevate? Sodelovanje pri razvoju novih učnih vsebin s področja novih tehnologiji, sodelovanje pri vrednotenju poskusnega izobraževalnega projekta; sodelovanje pri zagovorništvi projekta s ciljem vključitve digitalnih izdelovalnih tehnologij v redne učne programe. Pridružite se predstavitvi in morda bo prav vaša šola postala partner poskusnega izobraževalnega programa evropske mreže *FabLabNet*!

DVORANA M3,4

9.00–10.30

Degustacija muzejskih delavnic,
predstavitev in preskušanje muzejskih programov

Sodelujejo: Belokranjski muzej Metlika, JZ Trubarjevi kraji, Muzej in galerije mesta Ljubljane, Pokrajinski muzej Murska Sobota, Narodni muzej Slovenije, Muzej na prostem Rogatec

S programom želimo udeležencem omogočiti neposredno izkušnjo dejavne udeležbe v izbranih programih muzejskih ustanov. Celoten program bo potekal v dveh delih, prvi bo namenjen izkušnji »ustvarjanja«, ki bo v šestih muzejskih kotičkih potekala intervalno (šestkrat po petnajst minut), drugi del pa bo namenjen evalvaciji »degustiranega«. Poudarek bo na programih, namenjenih šolski populaciji različnih starostnih skupin.

11.00–12.00

Dober tek, Slovenija, medresorski tematski sklop

Predstavili se bodo projekti: *Kuhna pa to, Zdravje skozi umetnost, Naša super hrana, Učilnica v naravi – šolski vrt včeraj, danes, jutri ter pobuda za počastitev 20. maja kot svetovnega dne čebel, spremljava: društvo Impro*

Ob primerih dobrih izkušenj bomo predstavili, kako bi bili lahko še bolj učinkoviti pri uresničevanju ciljev nacionalnega programa o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje *Dober tek, Slovenija*, če bomo kreativno (kreativna partnerstva) povezali različna področja, ter kako lahko skupaj, s celovitim pristopom in sodelovanjem, prispevamo h kakovosti življenja naših otrok in vsakogar od nas.

Otroci na šolskem vrtu, Državna ljudska šola v Sentijerneju na Dolenjskem, okoli 1930

Desetletni nacionalni program *Dober tek, Slovenija* smo sprejeli kot odziv na porast kroničnih bolezni, še posebej debelosti, ki se pojavljajo tudi že pri otrocih. Z njim želimo ustvariti razmere, v katerih bodo imeli vsi prebivalci dobre prehranjevalne in gibalne navade ter dostop do zdravih izbir ter zdravega in kakovostnega okolja. Poleg zdravstvenega vidika prehrane se Slovenija zaveda globalnega pomena pridelave zdrave lokalne hrane – »naše super hrane«. Zaradi nujnosti zaščite čebel in drugih opraševalcev, ki so bistveni člen v prehranski verigi, ohranjanju čistega okolja in nenazadnje izkoreninjanju lakote, na OZN naslavljam o pobudo za razglasitev 20. maja za *svetovni dan čebel*. Med posameznimi primeri dobrih praks bo društvo Impro s krajšimi improviziranimi prizori poskrbelo, da si bomo vse lahko še boljše predstavljali, se hkrati tudi malce sprostiti in nasmejati.

DOBER TEK
Slovenija

Zdravo uživaj & več gibaj.

12.30–13.15

Integracija plesne umetnosti v šolsko okolje: ali pridobi samo učenec ali tudi učitelj?, predavanje

Izvajajo: dr. Vesna Geršak, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani in Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem

V praksi, pa tudi raziskavah, so znani številni pozitivni učinki, ki jih prinaša integracija plesne umetnosti v šolsko okolje. Ti se kažejo pri učencih tako na čustveno-socialnem in psihomotoričnem področju kot tudi z vidika motiviranosti, znanja in razvijanja plesnosti. Kaj pa pri učiteljih? Ali poučevanje šolskega kurikula z ustvarjalnim gibom pripomore tudi k boljšemu počutju in učinkovitosti učiteljev?

Na to vprašanje bo predavateljica odgovarjala glede na rezultate raziskave o prepričanjih in stališčih učiteljev, ki so v svoje poučevanje različnih predmetnih področij integrirali plesno umetnost oziroma ustvarjalni gib. Po uporabi ustvarjalnega giba v praksi se je izboljšalo počutje učiteljev, povečala zaznava učiteljeve učinkovitosti, poleg tega pa se je pri učiteljih zmanjšalo občutje izgorelosti. Rezultati pričajo, da uporaba gibalno-plesnih dejavnosti pri učenju in poučevanju pripomore k psihičnim blaginji tako učencev kot tudi učiteljev.

14.00–15.30

O otrokovih pravicah skozi kulturo, medresorski tematski sklop

Sodelujejo: veleposlanica mag. Blanka Jamnišek, Ministrstvo za zunanje zadeve RS; mag. Barbara Urbanija, Slovenska nacionalna komisija za UNESCO; Nika Damjanovič, MGML; Metka Koder, OŠ Trnovo; Katerina Mirovič, Stripburger/Forum Ljubljana; dr. Marina Lukšič Hacin, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU

Otrokove pravice so vedno aktualna problematika, ki jo lahko v vzgojno-izobraževalnem procesu ali vsakdanjem življenju obravnavamo z različnih vidikov in na različnih ravneh. Skozi predstavitev primerov dobrih izkušenj slovenskega projekta *Naše pravice*, natečaja in razstave *Otroci brez*

otročtva, mednarodnega natečaja *Živel strip! Živela animacija!*, UNESCO šol in programa strokovnega usposabljanja *Le z drugimi smo* ter skozi razpravo bomo spoznali, kako lahko otrokom in mladim skozi kulturo približamo spoznavanje otrokovih pravic, jih opozorimo na posamezne problematike, kot so pravice otrok beguncev in otroško delo, na spoštovanje različnosti in oblikovanje strpnih medosebnih odnosov.

16.00–17.30

Degustacija umetnostnih muzejev in galerij, predstavitev in preskušanje muzejskih izobraževalnih programov

Sodelujejo: Galerija Božidar Jakac, Galerija Velenje, Koroška galerija likovnih umetnosti, Mednarodni grafični likovni center, MG+MSUM, SOdelujem, ŠKUC, Umetnostna galerija Maribor

S programom želimo udeležencem omogočiti neposredno izkušnjo dejavne udeležbe v izbranih izobraževalnih in kreativnih programih muzejskih in galerijskih ustanov. Celoten program bo potekal v dveh delih, prvi bo namenjen izkušnji »ustvarjanja«, ki bo v kotičkih potekala intervalno, drugi del pa evalvaciji »degustiranega«.

Poudarek bo na programih, namenjenih šolski populaciji različnih starostnih skupin.

VELIKA SPREJEMNA DVORANA

DRAMSKA IN LUTKOVNA GLEDALIŠČA

11.00–11.45, 12.15–13.00, 14.15–15.00, 16.00–16.45

Slovenska Talija 21. stoletja: od gledališča do gledališča

Izvajajo: dramska in lutkovna gledališča

Minilo je 150 let od ustanovitve Dramatičnega društva v Ljubljani, ki je položilo temelje profesionalnemu gledališkemu ustvarjanju na Slovenskem. Njegovi nasledniki so številne vladne in nevladne ustanove, Slovenska Talija 21. stoletja, ki skrbijo za kakovostno gledališko izkušnjo otrok, mladih in odraslih. Izhodišče letošnje predstavitve je prvo slovensko teatrološko delo in hkrati prvi slovenski gledališki učbenik *Priročna knjiga za gledališke diletante* Josipa Nollija iz leta 1868. Na gled(al)iški ustvarjalni poti boste v različnih delavnicah izkusili profesionalno gledališče nekoč in danes, ki poleg umetniškemu sledi tudi svojemu izobraževalnemu poslanstvu, kajti »gledališče je najlepša iznajdba človeškega duha, ono je šola vseh šol, ki je odprta vedno, da bi človek hodil v njo, spoznaval sebe, ljudi in življenje sploh«.

12.30–13.15, 16.30–17.15

ZDRUŽENJE KULTURNIH DOMOV IN USTANOV SLOVENIJE – KUDUS V SODELOVANJU Z DRAMSKIMI IN LUTKOVNIMI GLEDALIŠČI

Odluke gledališke olike, ogled razstave in delavnica

Idejna zasnova: Saša Šepec; ilustracije: Maja Grabrijan; oblikovanje: Jurij Kocuvan; tisk: Luminus; producent: Kulturni center Janeza Trdine / Zavod Novo mesto; zanj: v. d. direktorja Robert Judež. Izvajajo: dramska in lutkovna gledališča

Kulturni center Janeza Trdine – Zavod Novo mesto je pripravil razstavo o bontonu v gledališču. Zagotovo vsi veste, kako se je treba vesti ob obisku kulturnih prireditev, kajne? Na vodenem ogledu vam bodo gledališki ustvarjalci razkrili še marsikatero novost in zanimivost ter vam predstavili, kaj vse morate upoštevati pred obiskom gledališke predstave, ob njem in po njem. Ogled razstave Kulturnega centra Janeza Trdine in KUDUS bo zaokročila še gledališka delavnica na sosednjem razstavnem prostoru dramskih in lutkovnih gledališč.

PRVO PREDDVERJE

MUZEJI IN GALERIJE

**9.00–9.45, 10.00–10.45, 11.00–11.45,
12.00–12.45, 13.00–13.45, 15.00–15.45**

Pripovedi muzejskih predmetov

Izvajajo: kustosi sodelujočih muzejev in galerij

Del predstavitve Skupnosti muzejev Slovenije (SMS) bo zasnovan kot *Kabinet čudes*, v katerem bodo predstavljeni izbrani predmeti iz sodelujočih ustanov (kopije muzejskih predmetov in razni didaktični pripomočki, vse, kar se lahko otipa, obleče, prime). Tako kot kustosi interpretiramo predmete v naših muzejskih okoljih, jih bomo skušali povezati tudi v *Kabinetu čudes* SMS na Kulturnem bazarju. Na strokovnem vodenju/interpretaciji bomo sodelujoči kustosi muzejskih in galerijskih ustanov udeležencem prek predmetov omogočili izkušnjo dejavnega spoznavanja matičnih muzejskih okolij.

INTERMEDIJSKA UMETNOST

15.45–16.30

Raziskovalno učenje v ustvarjalnih in inovativnih učnih okoljih, predstavitev z delavnico

Izvajajo: organizacije in galerije, ki predstavljajo sodobno raziskovalno umetnost

V odprtem terminu za vsakogar, ki se želi povezati z umetniki, znanstveniki in inženirji, dobite vpogled v sodobno raziskovalno učenje in spoznate strokovnjake, ki ga spodbujajo, in se od mentorjev seznanite z dogajanjem v sodobni raziskovalni umetnosti. Predstavljene bodo biohekerske prakse, znanost v skupnosti ter 3D in druge tehnologije ter novi načini izobraževanja o kreativni rabi novih tehnologij. Morda vas navdušijo in dobite navdih za uresničitev svoje ideje.

DRUGO PREDDVERJE

MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE RS

11.00–11.45

Globalni učinki naših dejanj, delavnica

Izjava: Sektor za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč, Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije

Delavnica, na kateri bodo predstavljeni učinki posameznikovih dejanj na globalni ravni, bo udeležence seznanila s cilji trajnostnega razvoja. Udeleženci bodo prek interaktivne igre spoznali, kako z dejanji vplivamo na uresničevanje teh ciljev in prispevamo k boljši prihodnosti vseh.

9.00–18.00

Bazarjev kul-kotiček

Med obiskom Bazarjeve kul-poti ali za oddih med dogodki vas vabimo tudi v kul-kotiček v Drugem preddverju Cankarjevega doma, ki smo ga namenili prostoru za druženje, izmenjavi informacij in dobrih izkušenj, srečevanju z znanci, sodelujočimi izvajalci in ustvarjalci, listanju po različnih strokovnih revijah iz kulture ter otroških in mladinskih revijah Mladinske knjige Založbe ob brezplačni kavi, vodi, Kozjanskem soku ... in še kakšnem prijetnem presenečenju.

STROKOVNO USPOSABLJANJE ZUNAJ CANKARJEVEGA DOMA

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA, Zupančičeva 1

11.00–12.00

Grigorij Frid: Dnevnik Ane Frank, komorna opera
(primerna za OŠ3 in SŠ)

Izvajalci: solistka in glasbeni trio; dirigent: Aleksandar Spasić; režiser: Rocc

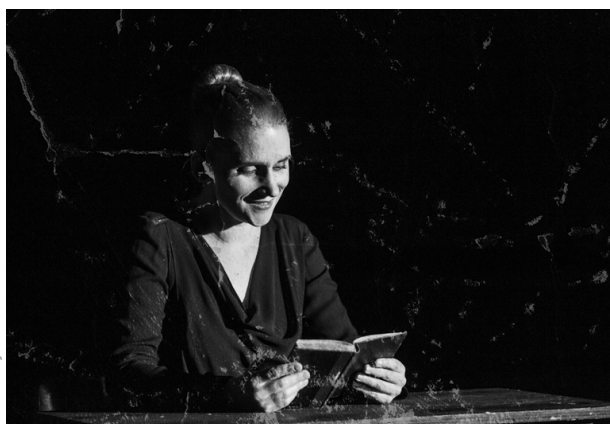

foto: Darja Štravs Tisu

Leta 2015, ko smo obhajali 70-letnico konca druge svetovne vojne in tudi obletnico smrti Ane Frank v koncentracijskem taborišču, obenem pa se spominjali tudi 100-letnice rojstva skladatelja Grigorija Frida, je bil primeren čas, da smo v Sloveniji prvič predstavili pretresljivo delo, ki je bilo največkrat izvajana opera še živečega komponista v zadnjih letih. Delo izjemne umetniške moči, monooopera v enaindvajsetih slikah, je skladatelj ustvaril po motivih znamenitega *Dnevnika Ane Frank*. Zgolj v eni sami uri smo priče čustvovanju trinajstletne deklice in njenemu dveletnemu življenju v skrivališču na podstrešju v hiši sredi Amsterdama. Skladatelj Grigorij Frid je z ekspresivno glasbo sledil njeni usodi vse do aretacije avgusta 1944. V operi se tako kot v dnevniku izraža strahovit čustveni pritisk, ki ga doživlja deklica, pa tudi njena neupogljiva volja do življenja.

CENTER KULTURE ŠPANSKI BORCI, Zaloška 61

11.00–12.00

Hud pesjan, predstava (primerna za V5+, OŠ1) in predstavitev različnih pristopov do kompleksne tematike nasilja

Koncept in režija: Iztok Kovač, ustvarjalci in izvajalci: EnKnapGroup (Ana Štefanec, Luke Thomas Dunne, Lada Petrovski, Jeffrey Shoenaers, Gilles Noël, Matea Bilosnić)

oblikovanje: nejaka

En hud pesjan je živu ... popularna otroška pesem Marijana Vodopivca, ki je podobno kot njena predhodnica *Huda mravljica* tako rekoč ponarodela, vzgojiteljem, učiteljem, staršem in otrokom znana otroška pesem, je zopet ponudila izhodišče za novo otroško predstavo koreografa Iztoka Kovača in skupine EnKnapGroup kot znana glasbena predloga brez obstoječe vizualne podobe/uprizoritvene manifestacije. Z intermedijskim in interaktivnim pristopom ter inovativnim gibalnim jezikom bo predstava humorno in otrokom dostopno predstavila zgodbe »pesjanstva in pesjanov« v različnih oblikah in pojavnostih.

Samo besedilo s svojo ponekod grozljivostjo in krutostjo ponuja izjemen izziv za obdelavo tematike in žanra, ki ni tipičen za otroške predstave, saj obravnava še kako aktualno temo nasilja in (ne)moči, s katero se otroci srečujejo dnevno tako med vrstniki kot v svoji bližnji ali daljni okolici. Namen predstave je odkrito in neboleče spregovoriti o »pesjanstvu« ter otrokom izvirno predstaviti in pojasniti temne plati posameznika, družbe in kulture. Zahtevna tematika za skupino EnKnapGroup predstavlja izziv tudi zato, ker se naša vedenja odražajo v naši državi z izrazitim gibalnim predznakom.

ULIČNO DOGAJANJE, zbirna točka pri spomeniku Ivana Cankarja pred Cankarjevim domom (Trg republike) ob 12. uri

12.00–13.00

Kreativno partnerstvo med ulico in gledališčem, predstavitevna delavnica

Izvajata: Goro Osojnik in ulični gledališčniki, Društvo Gledališče Ane Monro

Pod vodstvom Gora Osojnika in v družbi članov Gledališča Ane Monro se bodo udeleženci podali na ulico in urbano okolje odkrili kot prostor, ki ga lahko z ustvarjalnostjo in gledališko igro oživimo. Po kratki ulični predstavi se bodo v delavnici aktivno seznanili z značilnostmi in tehnikami uličnega gledališča ter spoznali možnosti uporabe ulične umetnosti za inovativno prožno učenje. Predstavljeni bodo primeri in sestavni deli projekta *KDPM – Kulturni dan po meri*, ki sledi konceptu kreativnega partnerstva med ustvarjalci in vzgojno-izobraževalnimi zavodi ter ponuja nove pedagoške načine podajanja kulturnovzgojnih vsebin v šolskem okolju.

ULIČNO DOGAJANJE, zbirni prostor pred Slovensko filharmonijo na Kongresnem trgu ob 14. uri

14.00–15.00

Gledališki sprehod po sledih Dramatičnega društva, voden ogled

Izvajata: Sandra Jenko, Slovenski gledališki inštitut

Leta 1867 je bilo v Ljubljani ustanovljeno Dramatično društvo, kar velja za začetek organiziranega gledališkega delovanja na Slovenskem. Na gledališkem sprehodu bomo sledili razvoju in profesionalizaciji slovenskega gledališča od prvih zametkov do ustanovitve slovenskih narodnih gledališč. Kulturno dediščino gledališča in slovenske dramatike bomo torej odkrivali kar na kraju samem ter jih umestili v zgodovinski, družbeno-politični in arhitekturni kontekst. Voden ogled predstavlja primer medpodročnega, neformalnega prožnega načina učenja v spreminjajočem se urbanem okolju.

ULIČNO DOGAJANJE, zbirna točka pri spomeniku Ivana Cankarja pred Cankarjevim domom (Trg republike) ob 14. uri

14.00–14.45

Ulica=Galerija, predstavitevna delavnica

Izvajata: Kulturno-umetniško društvo Ljud

vir: arhiv Moderne galerije

Ulica=Galerija je pogled na stvari z drugega zornega kota, je način opazovanja in spoznavanja javnega prostora, je usmerjen proces razvijanja domišljije. Skozi igro bodo udeleženci odkrivali že obstoječe (ne)vsakdanje elemente ulic in jih s preprostim dejanjem – poimenovanjem, spreminjali v umetniška dela, ulico pa v galerijo sodobne umetnosti na prostem. V sproščenem ozračju se bodo urili tudi v večinah javnega nastopanja ter usmerjanja domišljije v konstruktivno izražanje svojih misli, občutkov in idej. Program predstavlja inovativen pristop, kako mladim interaktivno, neformalno in hkrati zabavno približati sodobno umetnost.

DODATNA VEČERNA PONUDBA ZUNAJ CANKARJEVEGA DOMA

Za sklenitev obiska Kulturnega bazarja lahko izbirate med dodatno večerno ponudbo, ki ni del programa strokovnega usposabljanja. Od 18. ure na obisk vabijo različne kulturne ustanove v Ljubljani, ki ponujajo ugodnosti za udeležence Kulturnega bazarja (brezplačne vstopnice ali popust pri njihovem nakupu). Ponudba večernega dogajanja je objavljena na spletni strani Kulturnega bazarja.

Avtorjem fotografij in slikovnega gradiva se zahvaljujemo za brezplačno objavo.

Vabljeni! Več informacij na www.kulturnibazar.si